

НАПРЯМИ ІНСТИТУЦІЙНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ СЕРЕДОВИЩА
ФУНКЦІОНУВАННЯ СПИРТОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИDIRECTIONS OF INSTITUTIONAL MODERNIZATION OF THE ENVIRONMENT
OF THE FUNCTIONING OF THE ALCOHOL INDUSTRY OF UKRAINE

У статті проведено аналіз інституційного середовища спиртової промисловості, а також визначено напрями його удосконалення. Визначено, що система запропонованих заходів модернізації інституційного середовища функціонування спиртової промисловості України повинна бути спрямована на формування такого інституційного середовища, яке дасть змогу здійснювати результативну діяльність галузі з урахуванням інтересів споживачів, виробників та держави, а також узгодити національні інтереси щодо формування продовольчої та енергетичної безпеки з економічними мотивами ефективного функціонування спиртової промисловості.

Ключові слова: інституційне середовище, державне регулювання, ліцензія, квотування, акцизна політика, модернізація, спиртова промисловість.

В статті проведено аналіз інституціональної середовища спиртової промисловості, а також визначено напрями його удосконалення. Визначено, що система запропонованих заходів модернізації інституціональної середовища функціонування спиртової промисловості України повинна бути спрямована на формування такого інституціонального середовища, яке дасть змогу здійснювати результативну діяльність галузі з урахуванням інтересів споживачів, виробників та держави, а також узгодити національні інтереси щодо формування продовольчої та енергетичної безпеки з економічними мотивами ефективного функціонування спиртової промисловості.

тивную деятельность отрасли с учетом интересов потребителей, производителей и государства, а также согласовать национальные интересы по формированию продовольственной и энергетической безопасности с экономическими мотивами эффективного функционирования спиртовой промышленности.

Ключевые слова: институциональная среда, государственное регулирование, лицензия, квотирование, акцизная политика, модернизация, спиртовая промышленность.

The article is an analysis the institutional environment of the alcohol industry and outlines directions for its improvement. It is determined that the system of proposed measures to modernize the institutional environment of the functioning of the alcohol industry of Ukraine should be aimed at forming such an institutional environment that will enable the industry to work productively, taking into account the interests of consumers, producers and the state, and to coordinate national interests in the formation of food and energy security with economic motives for the efficient functioning of the alcohol industry.

Key words: institutional environment, state regulation, license, quotas, excise policy, modernization, alcohol industry.

УДК 663.5:330.341.2

Паламаренко Я.В.

асистент кафедри економіки
Вінницький національний
аграрний університет

Постановка проблеми. Трансформація економіки України свідчить про те, що ринковий механізм не в змозі привести її у відповідність до інтересів суспільства. Державне регулювання повинне забезпечити виконання соціально-економічних завдань, а тому важливості набуває необхідність модернізувати інституційне середовище функціонування спиртової промисловості. Пошук ефективних засобів їх реалізації особливо актуальний для такої специфічної галузі, адже вона відіграє значну роль у формуванні Державного бюджету України, а її продукція користується незмінним попитом в різних галузях національного господарства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням механізмів ринкового та державного регулювання спиртової промисловості займалися у своїх численних наукових публікаціях такі вчені-економісти, як Т.Л. Бондар [1], О.І. Мельничук [2], С.Я. Король [1], А.І. Українець [6], Я.В. Паламаренко [4], А.Ю. Фролов [7], О.І. Шаманська [8], Л.О. Шевчук [9]. Зокрема, особливості інституції в розвитку та регулюванні аграрного ринку, а також їх роль досліджували О.М. Супрун [5] та О.Г. Шпикуляк [10].

Незважаючи на значимість проведених досліджень, недостатнім залишається державне регулювання у сприянні ефективного функціонування спиртової промисловості через залучення фінан-

сового і матеріально-технічного потенціалу, модернізацію інституційного середовища цієї галузі, що є необхідним нині.

Постановка завдання. Мета статті полягає в пошуку ефективних важелів модернізації інституційного середовища, спроможних спрямувати спиртову промисловість на реалізацію суспільно важливих соціально-економічних завдань.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вітчизняний ринок спирту є одним із найбільш потужних і динамічних. З огляду на специфіку цієї галузі існує потреба створення ефективного механізму регулювання у спиртовій промисловості через удосконалення економічної політики держави. Державне регулювання підприємницької діяльності не повинне залежати від форми власності на засоби виробництва і має здійснюватись за допомогою системи правових, економічних і соціальних заходів. Одними з індикаторів державної політики у спиртовій промисловості є оптимізація форм власності та регулювання діяльності підприємств галузі державою [4, с. 32].

У сучасних умовах розвитку спиртової промисловості державне регулювання повинне включати такі дієздатні інструменти для ефективною реалізації завдань, визначення яких зумовлюється вибраною стратегією регулювання, сучасним станом та перспективами розвитку галузі:

– законодавчо-нормативні (законои, укази, постанови, розпорядження);

– соціально-економічні (задоволення потреб населення, забезпечення якості та безпечності продукції, підвищення рівня життя населення, збільшення його купівельної спроможності);

– фінансово-економічні (податки, пільги, дотації, мито, акцизи, цінова політика, розподіл ресурсів);

– адміністративні (контроль, обмеження, дозволи, держзамовлення, захист конкуренції тощо);

– інвестиційно-інноваційні (галузеві цільові та інвестиційно-інноваційні програми, фінансування інновацій та пріоритетних напрямів розвитку галузі, контроль за використанням інвестицій, координація реалізації інноваційних програм) [7].

Для забезпечення ефективного розвитку спиртової промисловості на сучасному етапі суспільних трансформацій набуває великого значення якість інституційного середовища та його функціонування. Слушною є думка вченого-економіста О.Г. Шпикуляка, який зазначає, що розвиток аграрної сфери економіки України характеризується національними інституціональними особливостями взаємодії економічних агентів, необхідністю організаційно-економічної модернізації та формування інноваційної моделі функціонування соціально-економічних взаємодій [10]. Отже, модернізація інституційного середовища функціонування спиртової промисловості України повинна, спираючись на досвід проведених реформ в передових країнах, базуватися на глибинних національних особливостях, а також комплексно охоплювати всі аспекти. При цьому держава є загальноекономічним інститутом, адже за її розпорядженнями відбувається інституційне регулювання, зокрема регулювання спиртової промисловості. В основі зазначеного процесу значну роль відіграють національні особливості, традиції, які змінюються

у досить тривалому періоді і навіть після зміни інституціональної моделі розвитку суспільства зберігають вплив на нього, що варто враховувати.

Тому наявні проблеми формування ефективного розвитку спиртової промисловості України залежатимуть від якості модернізації інститутів, рівня диверсифікації державних і ринкових механізмів. Визначено, що інституційне середовище функціонування спиртової промисловості є сукупністю законодавчих, нормативних, технічних та економічних правил і морально-етичних норм і традицій, які створюють умови для ефективної діяльності та розвитку виробничих процесів, реалізації спирту та спиртовмісної продукції на внутрішніх і зовнішніх ринках. Дослідження виявило, що це середовище охоплює кілька таких різноспрямованих сфер за впливом, як законодавчо-нормативна, техніко-нормативна та суспільна (рис. 1).

Законодавчо-нормативна та техніко-нормативна сфери є сукупністю державних інституцій та розроблених ними формальних правил поведінки у формі законів, указів, постанов, положень, інструкцій, стандартів, обов'язкових до виконання; суспільна сфера об'єднує неформальні інституції та неформальні правила, так звані неписані кодекси, стандарти поведінки чи світосприйняття, вагомість освіченості та професіоналізму, меморандуми, розроблені рекомендації тощо. Вони відображають ментальність українського суспільства, мають глибоке історичне коріння, що дуже важко та повільно піддається будь-яким змінам.

Зокрема, до нормативно-правових актів, що регулюють діяльність спиртової промисловості, належать відповідні укази Президента України, закони України, постанови КМУ, міністерств та відомств. Основним законодавчим актом, що визначає державні підходи до формування інсти-

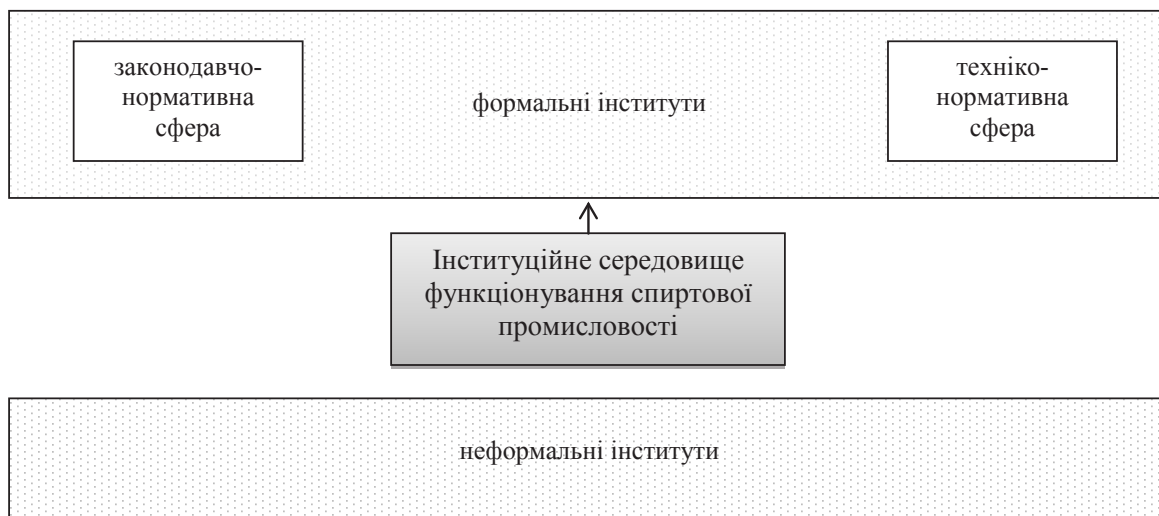

Рис. 1. Структура інституційного середовища спиртової промисловості України

Джерело: узагальнено та систематизовано автором на основі [3, с. 160]

туційного середовища функціонування суб'єктів спиртової промисловості України, є Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» від 15 вересня 1995 року № 481, в якому зазначаються основні засади державної політики щодо виробництва, експорту, імпорту, гуртової і роздрібно торгівлі алкогольними напоями та забезпечення їх високої якості та захисту здоров'я громадян [2, с. 49]. При цьому ще одним нормативно-правовим елементом інституційного середовища функціонування спиртової промисловості України на сучасному етапі трансформації є ліцензія. Ліцензування визначає формування обсягів виробництва спирту, дає можливість укласти договори на поставки спирту між спиртовими заводами та покупцями спирту. Цю діяльність регулює Міністерство економіки розвитку і торгівлі України й затверджує баланс виробництва та споживання спирту. Так, ліцензія на виробництво лікєро-горілочаних виробів є важливим засобом державного регулювання, що передбачає:

- контроль обсягів виробництва лікєро-горілочаної продукції;
- контроль за здійснюваною діяльністю (дотримання технологічних циклів і проходження атестації виробництва продукції);
- можливість припинення діяльності за особливими підставами державними органами [1, с. 89].

Нині те, що наявна система ліцензування є недосконалою, підтверджують такі факти: ліцензія видається за умови отримання дозволів від органу державного пожежного нагляду й територіального управління Державного комітету України з нагляду за охороною праці, довідки від органу державної санітарно-епідемічної служби про санітарно-технічний стан виробництва і безпеки праці й атестату виробництва від уповноваженого органу виконавчої влади. Встановлений перелік підстав отримання ліцензій на виробництво лікєро-горілочаної продукції в Україні певним чином зважає на дотримання суб'єктом господарювання технологічних регламентів виробництва, але якість продукції залишається поза увагою. Серед підстав для анулювання ліцензії в Україні є лише один пункт, а саме рішення суду про встановлення факту фальсифікації суб'єктом господарювання алкогольних напоїв, певним чином враховує якісні параметри продукції. Фальсифікованою в Україні визнається продукція, виготовлена з порушенням технології або неправомірним використанням знака для товарів і послуг чи копіюванням форми, упаковки, зовнішнього оформлення, а також неправомірним відтворенням товару іншої особи. Тому спиртова промисловість України потребує прискореного завершення реформ, що відбуваються в аграрному секторі України [1]. При цьому на даному ринку ще

залишаються нерозв'язаними проблеми подолання тіншового сектору алкогольної продукції, а з кожним роком його частка зростає.

Окрім вищеперерахованого, ще одним елементом державного регулювання обігу етилового спирту нині є квотування його закупівлі. Але й воно недостатньо ефективне, оскільки під час виділення квот закупівлі етилового спирту на черговий рік основним критерієм є квота поточного року, а фактичні обсяги виробництва і пропозиції практично не враховуються. Таким чином, аналіз використання виділених квот закупівлі свідчить про те, що вони, як правило, використовуються лише на 45–55% і жодним чином не відповідають інтересам підприємств, що є виробниками спирту, тобто стали фактично формальним елементом державного регулювання. Таким чином, можна зробити висновок, що ресурси адміністративного впливу на впорядкування ринку спирту значною мірою вичерпано, і вони не можуть забезпечити істотне підвищення рівня виробництва спирту [8, с. 72].

Варто звернути увагу на те, що стратегічно не продумана, економічно не обґрунтована акцизна політика, що є основним недоліком чинної системи державного регулювання спиртової промисловості. З одного боку, ця політика носить фіскальний характер і впливає на розвиток легального виробництва спирту, а з іншого боку, впливає на створення більш сприятливих економічних умов для нелегального виробництва і насичення алкогольного ринку дешовою і фальсифікованою продукцією. Систематичне істотне підвищення ставок акцизів на спирт мотивується виключно необхідністю їх індексації у зв'язку із загальним зростанням середнього рівня цін на споживчі товари і прогнозованим рівнем інфляції.

Держава має бути зацікавлена в розвитку спиртової промисловості через розширення ринку споживання продукції. Збільшення обсягів споживання спирту, отже, збільшення його виробництва можна досягти через впровадження та реалізацію відповідних державних програм із зацікавленості інших сфер промисловості у споживанні вітчизняного спирту. У всьому світі, на відміну від України, така підтримка держави власного виробництва проводиться через надання дотацій, податкових пільг, надання інших пільг.

Наведений опис основних елементів законодавчо-нормативної сфери інституційного середовища та його інститутів вказує на наявність широкого кола документів та суб'єктів, що дає змогу виявити низку проблем, що вимагають першочергового вирішення у процесі трансформації та ефективного функціонування спиртової промисловості:

- державні органи не приділяють достатньої уваги питанням фінансової підтримки спиртового виробництва, його реструктуризації та модернізації, забезпеченню системного оновлення матеріально-ресурсного потенціалу галузі;

– механізм регулювання ринку спирту в Україні є нестійким, недосконалим і нецілісним утворенням; дуже ускладнюються процеси впровадження нових законодавчих і нормативних актів, які могли б значно покращити відносини між підприємствами у спиртовій промисловості;

– низький рівень гармонізації чинних актів з європейськими та світовими розробками;

– надмірна регламентація, велика кількість інститутів та інституцій, тоді як світова практика передових країн-виробників спирту підтверджує ефективність функціонування єдиного органу управління;

– відсутня єдина стратегія розвитку спиртової промисловості;

– економічно не обґрунтовані дії формальних державних інституцій під час розподілу квот, встановлення мінімальних цін, використання інших інструментів державного регулювання;

– повною мірою не задіяні механізми державного регулювання ринку спирту, низка аспектів знаходиться поза межами регуляторних механізмів;

– формальні інституції не виконують покладені на них функції, часто не виконуються положення нормативних документів;

– низький рівень узгодженості використання державних та ринкових механізмів, відсутність орієнтації до передачі основних важелів впливу від формальних інституцій до неформальних.

Важливою сферою інституційного середовища функціонування спиртової промисловості України є її нормативно-технічна. Так, нормативно-технічна сфера інституційного середовища, що охоплює стандартизацію, метрологію, сертифікацію, оцінку відповідності, системи управління якістю, має визначати умови функціонування спиртової промисловості, котрі забезпечують технічне поєднання продукції, безпечності громадян та охорони довкілля.

В наявній нормативно-технічній сфері інституційного середовища функціонування спиртової промисловості України виявлено низку нагальних проблем, серед яких найбільш значущими є такі:

– відсутність єдиного цілісного підходу до контролю якості та безпечності спирту; чинні системи охоплюють не всі етапи процесу виробництва;

– законодавство, що регулює безпечність спиртовмісної продукції, є суперечливим, несистемним, а також має прогалини в питаннях регулювання; відсутні ефективні засоби, які б забезпечували його дотримання;

– низький рівень гармонізації з європейськими та світовими стандартами;

– контроль безпечності базується переважно на випробуванні зразків (звідси впливає обов'язкова сертифікація), а не на комплексній та ефективній системі управління, що відповідає наявним ризикам;

– відсутність дієвих стимулів щодо мотивації виробників впроваджувати європейські системи якості, екологічності та безпеки.

Проведений аналіз чинного інституційного середовища та результативності його впливу на функціонування спиртової промисловості України, виявлені проблеми вказують на те, що подальший ефективний розвиток галузі спиртової промисловості неможливий без модернізації інституційного середовища. З цією метою запропоновано життя таких заходів:

– внести зміни до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» в частині запровадження розподілу квот на виробництво спирту для внутрішніх потреб на п'ятирічний термін із зазначенням, що перерозподіл квоти на наступний період відбувається лише в разі систематичного невиконання квоти виробником;

– змінити методичні підходи до розподілу квот на виробництво спирту для внутрішнього споживання, взявши за основу мікроекономічну теорію монополізованих ринків; розподіл квоти повинен вирівнювати граничні витрати всіх спиртовиробників з граничною виручкою на ринку, що забезпечить оптимальне використання виробничих потужностей та досягнення технологічного оптимуму галузі на основі мінімізації середніх загальних витрат;

– розробити та реалізувати план модернізації галузі в інноваційному спрямуванні;

– посилити контроль за дотриманням положень нормативних документів та виконання покладених функцій;

– з метою розширення зовнішніх ринків збуту провести роботу з укладання контрактів на галузевому чи національному рівні;

– спростити систему державного регулювання галузі за рахунок зменшення кількості регулюючих та контролюючих суб'єктів-органів державної влади;

– передати повноваження щодо формування рекомендацій стосовно розподілу квот, визначення мінімальних цін, моніторингу стану ринку, реструктуризації галузі ДП «Укрспирт»; Міністерству аграрної політики та продовольства України встановити партнерські відносини на основі формування та роботи тимчасових груп з неформальними інституціями спиртовиробництва.

Українське спиртове виробництво має шанс посісти гідне місце на європейському і світовому ринках інновацій за рахунок сфери високих технологій, претендувати на роль лідера у сфері інновацій в Європі за рахунок високоосвіченої робочої сили, потенціалу науково-дослідних інститутів і лабораторій, традицій технічної освіти та наукової діяльності. Але для цього необхідно створити середовище для інновацій за допомогою державної підтримки, концентрації знань, законодавчих та юридичних умов, необхідної інфраструктури, об'єднання держави, бізнесу та науки, глобальної інформатизації для забезпечення вільного і швидкого обміну думками та ідеями, досвідом [9, с. 101].

Висновки з проведеного дослідження.

Модернізація у системі державного регулювання діяльності спиртової промисловості України необхідна і має надзвичайно велике значення для вирішення проблем, які гальмують її економічний та інноваційний розвиток. Для цього пропонується:

– покращити систему ліцензування, стандартизації і сертифікації лікєро-горілкової продукції, а саме створити прозорі умови отримання ліцензій та підвищити вимоги до технології виробництва та якості продукції; узгодити процедуру видачі ліцензій та їх анулювання з проходженням сертифікації та дотримання вимог стандартизації; передбачити застосування штрафних (фінансових) санкцій за продаж алкогольних напоїв без сертифіката якості продукції та/або ліцензії;

– привести податкову політику держави у відповідність до потреб суспільства, а саме дотримуватись декларованих зобов'язань щодо стабільності податкового законодавства; забезпечити збалансоване виконання акцизним податком фіскальної та регулюючої функції; розробити і впровадити процедуру ліквідації нелегального виробництва, запобігання фальсифікації та обігу неякісної алкогольної продукції;

– вдосконалити систему технічного регулювання виробництва продукції, а саме розробити процедуру обов'язкового введення системи управління якістю і поетапного її впровадження на підприємствах галузі;

– визначити як пріоритетний напрям наукових досліджень розробку механізму державного регулювання спиртової промисловості, використовувати інституційний підхід для характеристики зацікавлених осіб та узгодження їхніх потреб;

– розробити стратегію інноваційного розвитку спиртової промисловості, затвердити її на законодавчому рівні та сприяти впровадженню;

– створити умови для розвитку ринку біопалива на основі виробництва біоетанолу.

Отже, система запропонованих заходів модернізації інституційного середовища функціонування спиртової промисловості України повинна бути спрямована на формування такого інституційного середовища, яке дасть змогу здійснювати результативну діяльність галузі з урахуванням інтересів споживачів, виробників та держави, а також узгодити національні інтереси щодо формування продовольчої та енергетичної безпеки з економічними мотивами ефективного функціонування спиртової промисловості.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бондар Т.Л. Державне регулювання у лікєро-горілкової галузі / Т.Л. Бондар, С.Я. Король // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 11 (137). – С. 86–94.
2. Мельничук О.І. Державне регулювання спиртової галузі України / О.І. Мельничук // Економіка харчової промисловості. – 2012. – № 2 (14). – С. 46–49.

3. Онищук Ю.В. Стратегія розвитку підприємств цукрової промисловості України в умовах євроінтеграції : дис. ... канд. екон. наук / Ю.В. Онищук. – Чернігів, 2016. – 292 с.

4. Паламаренко Я.В. Роль державного регулювання у діяльності спиртової промисловості України / Я.В. Паламаренко // Агросвіт. – 2016. – № 19. – С. 31–36.

5. Супрун О.М. Інституційні фактори та механізми регулювання аграрного виробництва й ринку / О.М. Супрун // Вісн. Полтав. держ. аграр. акад. – 2011. – № 4. – С. 131–135.

6. Спиртова галузь України на шляху до інноваційного розвитку / [А.І. Українець, Л.В. Хомічак, П.Л. Шиян, С.Т. Олійничук] // Харчова і переробна промисловість. – 2007. – № 12. – С. 16–19.

7. Фролов А.Ю. Державне регулювання ринку харчових продуктів та напрями його вдосконалення / А.Ю. Фролов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : file:///C:/Users/Asus/Desktop/Держ%20регул.pdf.

8. Шаманська О.І. Особливості системи державного регулювання лікєро-горілкової та спиртової промисловості в Україні / О.І. Шаманська // Економіка та держава. – 2012. – № 11. – С. 70–72.

9. Шевченко Л.О. Інноваційний розвиток підприємств спиртової промисловості / Л.О. Шевченко // Наукові праці НУХТ. – 2016. – № 3 (Т. 22). – С. 91–102.

10. Шпикуляк О.Г. Інституції у розвитку та регулюванні аграрного ринку : [монографія] / О.Г. Шпикуляк. – К. : ННЦ ІАЕ, 2010. – 396 с.

REFERENCES:

1. Bondar T.L., King S.Y. (2012), Derzhavne rehulyuvannya u likero-horilchaniy haluzi [State regulation in the liqueur-vodka industry]. Current problems of the economy. Vol. 11 (137). P. 86–94 (in Ukrainian).
2. Melnichuk O.I. (2012) Derzhavne rehulyuvannya spyrtovoyi haluzi Ukrayiny [State regulation of the alcohol industry of Ukraine]. Economy of the food industry. Vol. 2 (14). P. 46–49 (in Ukrainian).
3. Onishchuk Y.V. (2016) Stratehiya rozvytku pidpryyemstv tsukrovoyi promyslovosti Ukrayiny v umovakh yevrointehratsiyi [Strategy of development of enterprises of sugar industry of Ukraine in the conditions of European integration]: diss. Cand. econ Sciences. Chernigov, pp. 292 (in Ukrainian).
4. Palamarenko Y.V. (2016) Rol' derzhavnogo rehulyuvannya u diyal'nosti spyrtovoyi promyslovosti Ukrayiny [The role of state regulation in the alcohol industry of Ukraine]. Agrosvit. Vol. 19. P. 31–36 (in Ukrainian).
5. Suprun O.M. (2011) Instytutsiyni faktory ta mekhanizmy rehulyuvannya ahrarnoho vyrobnytstva y rynku [Institutional factors and mechanisms of regulation of agrarian production and market]. Visn. Poltava state agrar acad. Vol. 4. P. 131–135 (in Ukrainian).
6. Ukrainian A.I. (2007) Spyrtova haluz' Ukrayiny na shlyakhu do innovatsiyonoho rozvytku [Alcohol Industry of Ukraine on the Way to Innovative Development]. Food and processing industry. Vol. 12. P. 16–19 (in Ukrainian).
7. Frolov A.Y. (2015) Derzhavne rehulyuvannya rynku kharchovykh produktiv ta napryamy yoho

vdoskonalennya [State regulation of the food market and directions for its improvement] available at : file:/// C:/Users/Asus/Desktop/Derzh%20regul.pdf (in Ukrainian).

8. Shamanska O.I. (2012) Osoblyvosti systemy derzhavnoho rehulyuvannya likero-horilchanoyi ta spyrtovoyi promyslovosti v Ukrayini [Features of the state regulation system of the liquor and alcohol industry in Ukraine]. *Economy and the state*. Vol. 11, pp. 70–72 (in Ukrainian).

9. Shevchenko L.O. (2016) Innovatsiynyy rozvytok pidpryemstv spyrtovoyi promyslovosti [Innovative development of enterprises of the alcohol industry]. *Scientific works of NUKHT*. Vol. 3. P. 91–102 (in Ukrainian).

10. Shpykulyak O.G. (2010) Instytutsiyi u rozvytku ta rehulyuvanni ahrarnoho rynku [Institutions in the development and regulation of the agrarian market]. K. : NSC IAE, pp. 396 (in Ukrainian).

Palamarenko Y.V.

Assistant Department of Economics
Vinnitsa national agrarian university

DIRECTIONS OF INSTITUTIONAL MODERNIZATION OF THE ENVIRONMENT OF THE FUNCTIONING OF THE ALCOHOL INDUSTRY OF UKRAINE

Domestic alcohol market is one of the most powerful and dynamic. Given the specifics of this industry, there is a need to create an effective regulatory mechanism in the alcohol sector through the improvement of the state's economic policy. State regulation of entrepreneurial activity should not depend on the ownership of the means of production and should be carried out through a system of legal, economic and social measures. One of the indicators of state policy in the alcohol industry is the optimization of forms of ownership and regulation of enterprises by the state.

Efficient activity of enterprises of the alcohol industry, with changes in the environment, is possible only under the conditions of implementing preventive measures aimed at preserving its viability and ensuring the competitiveness of enterprises, that is, in the conditions of constant innovation development. Moreover, the alcohol industry, which provides significant revenues to the state budget and directly affects the state of the Ukrainian economy as a whole, is among the most important sectors of strategic importance in Ukraine. Therefore, the connection of the alcohol companies with the market acquires a decisive role as a key factor for success.

Ukrainian alcohol production has a chance to take a worthy place in the European and world market of innovations through the field of high technologies, to claim the role of a leader in innovation in Europe at the expense of a highly educated workforce, the potential of research institutes and laboratories, traditions of technical education and scientific activity. But for this, it is necessary to create an environment for innovation through state support, concentration of knowledge, legislative and legal conditions, necessary infrastructure, state unification, business and science, global information for ensuring a free and rapid exchange of ideas and ideas, experience.

The article is an analysis the institutional environment of the alcohol industry and outlines directions for its improvement. It is determined that the system of proposed measures to modernize the institutional environment of the functioning of the alcohol industry of Ukraine should be aimed at forming such an institutional environment that will enable the industry to work productively, taking into account the interests of consumers, producers and the state, and to coordinate national interests in the formation of food and energy security with economic motives for the efficient functioning of the alcohol industry.